

THEATER TIERET

Tieret staat voor vormelijk én inhoudelijk suggestief, krachtig figurentheater met een humoristische, speelse toets. Hiervoor wordt gekozen voor verhalend theater dat beklijft en ontroert, soms schuurt en jeukt, maar vooral verwondert en nazindert. Dit resulteert keer op keer in ge(s)laagde voorstellingen, in toegankelijk theater voor een breed publiek, waarbij taal, beeld, vormconcept en muziek steeds opnieuw met elkaar in dialoog gaan.

Tieret heeft van bij de oprichting resoluut gekozen voor figurentheater in een mengvorm van acteurs, poppen/figuren/objecten en vaak livemuziek. Deze mengvorm levert een boeiend spanningsveld op, waarbij de verschillende actoren zich elk een heel eigen weg banen naar het conceptuele eindpunt. We tasten zo voortdurend de grenzen af van de chemie tussen woord en beeld, tussen mens en pop. Nog steeds verbazen we onszelf én ons publiek hierbij over de kracht van een figuur, de kracht van de 'ver-beelding'.

Niet enkel in theaterzalen maar ook op locatie tracht Tieret het publiek te boeien met eenvoudige maar pure, krachtige emoties. Van straat tot fabrieksloods, van festivalterrein tot zolderkamer ... de verwondering staat centraal. Kippenvel en kolder, dicht op de huid van u, ons publiek.

Daarom Tieret.

KORTE INHOUD

Het leven is hard voor Baba Ayub. Elke dag bewerkt hij zijn dorre land, woelt hij de aarde om en verzorgt er de enige schriële olijfboom. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, elke dag opnieuw. Maar toch is Baba Ayub niet arm. Want hij heeft 4 prachtige dochters met azuurblauwe ogen en één zoon, Sabr. Hier voelt Baba Ayub zich de koning te rijk en is de kleine Sabr, met zijn grote, olijfgroene ogen, de kroonprins.

Op een dag verschijnt Djinn, een vreselijk monster uit de bergen, in het dorp van Baba Ayub. Iedereen weet dat het huis waar Djinn aanklopt één kind moet afstaan. Eén vinger die moet afgesneden worden om de hand te redden. Het lot valt op de kleine Sabr en Baba Ayubs hart wordt verscheurd in 1001 stukken.

De jaren verstrijken, het land verdort en de tranen van Baba Ayub blijven vallen als druppels op een veel te hete plaat. Zijn verdriet groeit terwijl de oude man verschrompelt en wacht. Hij wacht 1001 olijfgroene dagen en azuurblauwe nachten lang.

En dan vertrekt Baba Ayub. Tot over de bergen, op zoek naar Sabr.

ARTISTIEK TEAM

- **Spel:** Ineke Van Wambeke , Joost Van den Branden
- **Teksten en scenario:** Joost Van den Branden
- **Live muziek:** Peter Verhelst
- **Coaching:** Mokhallad Rasem m.m.v. Lore Uyttendaele en Ida Van Dril
- **Poppen:** Patrick Maillard
- **Kostuums:** Heidelinde Vereecke
- **Techniek:** Steven Bosmans
- **Coproductie:** Per Podium en CC Mechelen

Deze voorstelling werd mede mogelijk gemaakt door de steun van de Vlaamse regering.

VOOR DE VOORSTELLING

Beste leerkracht, u komt met uw klas kijken naar de voorstelling SABR van Theater Tieret. Dit is een echte vertelvoorstelling waar we dus een grote luisterbereidheid van het publiek verwachten. We zijn ervan overtuigd dat het onderwijs en de cultuursector meer dan ooit als cultuurpartners kunnen en moeten samenwerken (voor, tijdens én na de voorstelling) om een theaterbezoek voor leerlingen optimaal te laten verlopen. Vandaar deze lesmap, die hierbij enkele handvaten kan aanreiken om dit te bereiken.

Theater Tieret is een figurentheater, dat wil zeggen een mix van liveacteurs en poppen (bespeeld door acteurs). Dit gegeven lijkt ons ook wel interessant om vooraf te vermelden aan de leerlingen om zo de theaterervaring gemakkelijker te laten verlopen.

Misschien zijn jullie leerlingen wel al eens eerder naar het theater geweest en kunnen zij zich een goed beeld vormen van hoe het er aan toe gaat. Maar er zijn er misschien ook wel enkelen voor wie het de eerste keer is. Daarom vragen we aan jullie om hen hierop toch even voor te bereiden zodat iedereen ten volle van het stuk kan genieten. We zetten nog even alle afspraken op een rijtje.

VOOR DE LEERLINGEN

- Jassen en tassen horen aan de kapstok.
- Tijdens de voorstelling blijft het publiek zitten. Er wordt ook niet naar het toilet gegaan.
- Tijdens de voorstelling is het publiek stil. Er mag natuurlijk wel meegeleefd worden, maar het is niet de bedoeling medeleerlingen of acteurs te storen.
- Tijdens de voorstelling wordt er niet gegeten of gedronken.

VOOR DE BEGELEIDERS

- Wees op tijd (10 minuten voor aanvang van de voorstelling).
- De begeleider gaat bij de eigen klasgroep zitten. Zo kan er (subtiel en gepast) ingegrepen worden als de leerlingen blijven roepen of rumoerig blijven.
- Mobiele telefoons worden uitgeschakeld. We zijn er écht van overtuigd dat we enkel samen – leerkrachten in de zaal en artiesten op de scène – een voorstelling kunnen maken en tot haar volle recht laten komen.

DE POPPEN

In de voorstelling wordt gebruikgemaakt van bekkoppen. Een bekkop (of mondpop, klapbekkop) is een theaterpop die van onderuit of van achteruit wordt bewogen. Hierbij bewegen de vingers van de poppenspeler rechtstreeks de mond van de pop.

Bekpoppen zijn waarschijnlijk het soort poppen die het meest bekend zijn bij het grote publiek, omdat die heel vaak voorkomen op televisie. Zo zijn bijvoorbeeld de poppen uit The Muppet Show bijna allemaal bekkoppen (Kermit de kikker, Miss Piggy ...), en ook in Sesamstraat wordt veelvuldig gebruikgemaakt van bekkoppen (Tommy, Inny Minny, Grover, Elmo ...). Bert en Ernie zijn misschien wel de meest bekende theaterpoppen wereldwijd. Bij bekkoppen wordt de volledige hand van de speler gebruikt om de mond van de pop te bewegen. Om de armen van de pop te kunnen bewegen heeft de poppenspeler dan zijn tweede hand nodig, of er is een tweede poppenspeler nodig.

HOE WORDEN BEKKOPPEN GEMAAKT?

1. Er wordt een schets gemaakt van de pop.
2. Het hoofd wordt in klei geboetseerd of in mousse uitgehouwen.
3. Er wordt een plaasteren mal rond het hoofd in klei gegoten.
4. In de plaasteren mal wordt latex aangebracht (= een soort rubber).
5. Als de latex droog is, kan het hoofd uit de mal worden gehaald.
6. Het hoofd wordt beschilderd.
7. Het lijf van de pop wordt gemaakt.
8. De klermaakster ontwerpt en bevestigt de kledij aan de pop.

KLASGESPREK

Na het theaterstuk zullen er misschien wel enkele vragen naar boven komen. Tijd om aan de slag te gaan met een goed klasgesprek.

Stel je hierbij niet als leider van het gesprek op, maar als moderator. Laat de vragen van de kinderen komen, laat ze zelf proberen antwoorden op elkaars vragen en stuur bij waar nodig. We stellen jullie enkele vragen voor om het gesprek te kunnen bijsturen.

Zijn er kinderen in de klas waarvan je weet dat zij vertrouwd zijn met verdriet of gemis, dichtbij of veraf? Laat het dan van hen komen of ze willen deelnemen aan het gesprek en hoe groot hun bijdrage hierin is.

DOELEN

ZILL

- **SEgb1** In dialoog met een vertrouwde volwassene, in een eenvoudige taal beschrijven hoe men bepaalde situaties beleeft en hoe men zich daarbij voelt.
- **IVoc4** Onder begeleiding reflecteren op ervaringen en bevindingen.
- **TOmn3** Klasgesprek.

OD/ET

- **MMOD1.2** In een eenvoudige taal een recent gebeurde situatie kunnen beschrijven waarbij zij betrokken waren in dialoog met een volwassene en vertellen hoe zij zich daarbij voelden.
- **MMET1.1** De leerlingen drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.

AAN DE SLAG

in de klas!

ENKELE VRAGEN

- Wat heb je gezien?
- Over wie ging het stuk? Wie speelde er in mee?
- Wat vond je leuk in het stuk? Wat vond je minder leuk?
- Moest je ergens om lachen? Maakte er iets jou triest?
- Wat vond je van het decor? Wat heb je allemaal gezien?
- Hoe zou baba Ayub zich voelen?
- Wat betekent het dat Sabr 'verdwenen' is? Is hij écht weg, of blijft hij een beetje aanwezig?
- Heb jij al eens iemand of iets gemist (een persoon, een huisdier, een knuffel)?
- Wat helpt jou als je iemand mist? (bv. erover praten, iets bewaren, een foto bekijken, verhalen vertellen).
- Waarom zou de cactus van Sabr pas later bloemen krijgen? Wat zou dat kunnen betekenen?
- Kan je iemand missen, maar toch nog van hem/haar houden?

TIPS

Kinderen die te maken hebben gehad met verlies kunnen mogelijk door de voorstelling of dit gesprek het even moeilijk krijgen. Prentenboeken rond dit thema kunnen helpen, evenals een hoekje waarin ze met hun verdriet terecht kunnen. Laat ze praten over wat hun verdrietig maakt, waar ze het moeilijk mee hebben. En laat hen dat verdriet tekenen, schrijven op een mooie bloem. Laat hen de bloemen een plaatsje geven op een papieren cactus in de klas.

CACTUSPARCOURS

Dit spel wordt vaak gebruikt in de stimulering van het werkgeheugen, 1 van de peilers van onze executieve functies.

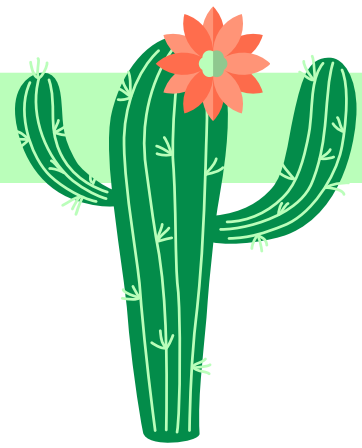
DOELEN

ZILL

- **Vzv2** Het werkgeheugen en het geheugen ontwikkelen en inzetten bij het leren - relevante informatie memoriseren.
- **TOmn1** Informatie herkennen en selecteren (in mededelingen, vragen, instructies en uiteenzettingen uit verschillende media). Via modelling kennismaken met luisterstrategieën.

OD/ET

- **LLET1** Informatie herkennen en selecteren (in mededelingen, vragen, instructies en uiteenzettingen uit verschillende media).
- **LLET3** Informatie herkennen en selecteren (in mededelingen, vragen, instructies en uiteenzettingen uit verschillende media).

WAT HEB JE NODIG?

- Kies een personage of figuur om je activiteit mee te spelen bv: de zwarte kraai, een houten popje ...
- Papieren cactussen met een bloem op in verschillende kleuren.

AAN DE SLAG!

Je springt met je figuur van de ene bloem naar de andere. De kinderen moeten goed kijken, want daarna moeten enkele kinderen hetzelfde parcours afleggen door met het figuur van de ene bloem naar de andere te gaan.

TIPS

Wat extra uitdaging?

- Laat de kinderen zelf een parcours uitstippelen voor een vriendje.
- Laat de kinderen het parcours ook eens in omgekeerde volgorde nabootsen.
- Werk met grote cactussen en laat de kleuters het parcours zelf afleggen in plaats van met hun figuur.

DE KRACHT VAN DE WIND

De leerlingen bouwen een eenvoudige windmeter (propeller op een stok) en testen hoe sterk ze kunnen blazen of hoe de wind buiten waait. Ze vergelijken de snelheid waarmee het draait bij verschillende sterktes van wind (zacht blazen, hard blazen, buiten in de wind).

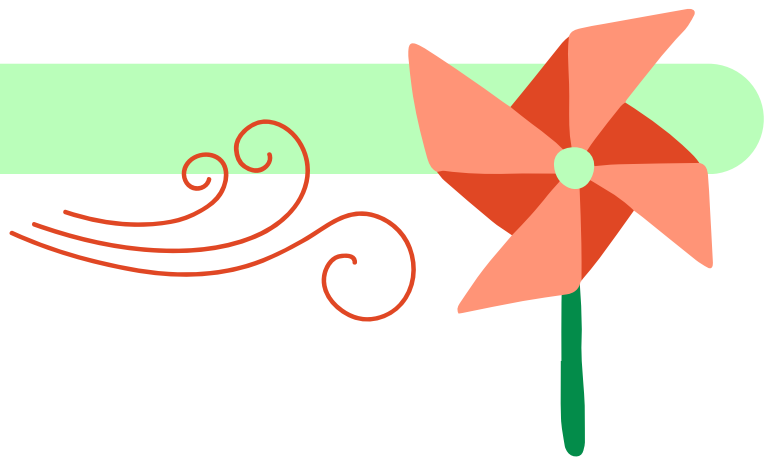
DOELEN

ZILL

- **OWna6** Het weer en het klimaat waarnemen, onderzoeken, beschrijven en vergelijken; aantonen hoe leefgewoonten mee bepaald worden door het weer en het klimaat.
- **OWte3** Eenvoudige bestaande technische systemen uit de omgeving hanteren, begrijpen, vergelijken, (de)monteren, evalueren en onderhouden.

OD/ET

- **ET WT 1.2** kunnen, onder begeleiding, minstens één natuurlijk verschijnsel dat ze waarnemen via een eenvoudig onderzoek toetsen aan een hypothese.
- **ET WT 2.15** kunnen technische systemen in verschillende toepassingsgebieden van techniek gebruiken en/of realiseren.

WAT HEB JE NODIG?

- Papieren rietjes of satéstokjes.
- Karton of stevig papier.
- Schaar en plakband / nietjes.
- Punaises of spelden.
- Plastic bekertjes met zand (optioneel, voor standaard).
- Eventueel: een ventilator.

AAN DE SLAG!

- Introductie: Vraag de kinderen: "Hoe weten we dat het waait?" en laat hen voorbeelden geven (blaadjes die bewegen, haren die waaien, vlieger).
- Windmeter maken: **(zie stappenplan in bijlage)**
- Experimenteren: Laat kinderen zachtjes blazen, harder blazen, en zien hoe snel de molen draait.
- Zet de molen buiten in de wind of voor een ventilator.
- Bespreken: Welke wind liet de molen het snelst draaien? Hoe kunnen we dat vergelijken? Laat kinderen aangeven met woorden (zacht, middelmatig, hard).

TIPS

Wat extra uitdaging?

- Oudere kinderen kunnen turven hoe vaak het molentje draait in 10 seconden.

ZANDSCHILDERIJ

Creatief aan de slag met zand! Hoe eenvoudig dit natuurelement ook is, toch kan je er prachtige kunstwerken mee creëren. Denk maar aan de prachtige zandsculpturen aan zee. Maar bij deze activiteiten houden we het in 2D!

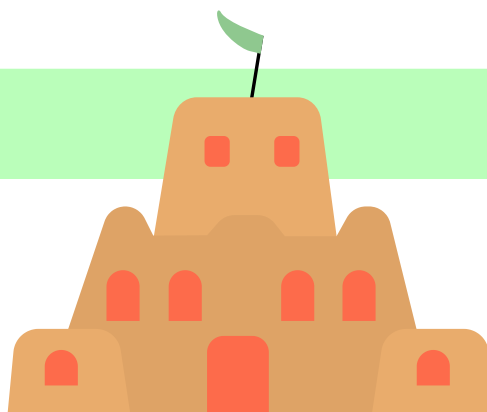
DOELEN

ZILL

- **MUva3** De technische en expressieve vaardigheden die nodig zijn om zich muzisch uit te drukken in beeld, muziek, dans en drama verfijnen.
- **MZkm1** Zelfredzaam zijn in het uitvoeren van manipulatieve handelingen in verschillende situaties; deze handelingen nauwkeurig, gedoseerd en ontspannen uitvoeren.

OD/ET

- **ET LO 1.26** kunnen klein-motorische vaardigheden in verschillende situaties voldoende nauwkeurig gedoseerd en ontspannen uitvoeren.
- **ET MUVO 1.5** kunnen beeldende problemen oplossen, technieken toepassen en gereedschappen en materialen hanteren om beeldend vorm te geven op een manier die hen voldoet.

WAT HEB JE NODIG?

- Zand (gezeefd, droog).
- Karton of dik papier (donkere kleur werkt goed).
- Lijm (hobbylijm of houtlijm in flesjes met tuitje).
- Lepeltje of bakje om zand te strooien.

AAN DE SLAG!

- Intro: Vertel dat Sabr in het verhaal vaak kunstwerken maakt in het zand. Kunnen wij dat ook?
- De kinderen tekenen een vorm (cactus, bloem, zon, verhaalfiguur) met een lijmflesje of eventueel met een fijn penseel.
- Strooi zand over de lijm → even laten liggen → overtollig zand wegschudden.
- Laat drogen. Eventueel opnieuw werken in lagen.
- De kunstwerken samen bekijken en vergelijken.

TIPS

Mis je wat kleur in de werken? Met een beetje gemalen of geraspt krijt onder het zand gemengd bekom je hele leuke kleuren!

HET BELLETJE VAN SABR

In het verhaal loopt Sabr overal rond en wordt er een belletje gebruikt zodat zijn papa goed kan horen waar hij is. Een leuke aanzet voor dit coöperatieve kringspel dat onze zintuigen op scherp zet!

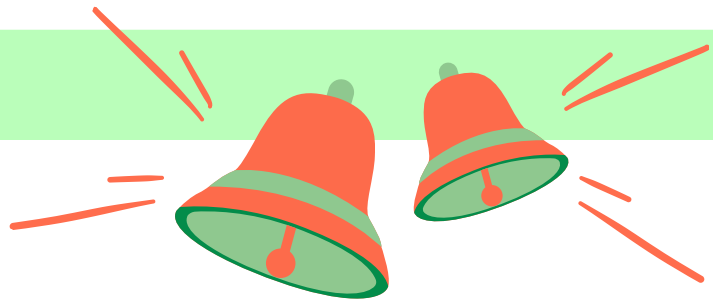
DOELEN

ZILL

- **MZzo1** Gericht en intens waarnemen met de zintuigen, horen.
- **MZzo2** Uit een veelheid van prikkels die prikkels selecteren die er op dat moment toe doen - gericht aandacht geven aan die prikkels en er al dan niet op reageren.
- **SErv3** Samenwerken met anderen en zo bijdragen aan het realiseren van een gemeenschappelijk doel.

OD/ET

- **ET WT 1.1** kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren.

WAT HEB JE NODIG?

- Belletjes aan een lintje, makkelijk vast te houden.

AAN DE SLAG!

De kinderen zitten gezamenlijk in de kring. Er mag 1 iemand geblinddoekt plaatsnemen in het midden. De bellenkrans wordt doorgegeven van kind naar kind ... maar ze mogen geen geluid maken!

Het kind in het midden van de kring luistert aandachtig en als hij/ zij toch belletjes hoort rinkelen, roept hij STOP en wijst naar waar hij het hoort. Is hij juist, heeft de groep verloren. Is het fout, wint de groep.

TIPS

Maak het wat moeilijker door met twee belletjes tegelijk te werken met een duidelijk geluidsverschil. Dan moet diegene in het midden extra goed luisteren om het juiste belletje eruit te halen.

DE WIND WAAIT ...

Hoe zo iets simpels als de wind zoveel verschillende facetten kan aannemen is bewonderenswaardig! Kunnen de kinderen zich inleven in die facetten en zichzelf en anderen in dit dramalesje omver blazen?

DOELEN

ZILL

- **MUva3** De technische en expressieve vaardigheden die nodig zijn om zich muzisch uit te drukken in beeld, muziek, dans en drama verfijnen.
- **MUva3** Naar aanleiding van een spel een personage, situatie, voorwerp of handeling spelen - zelfstandig dramatisch spelen met stem, mimiek, het lichaam en attributen spelen.

OD/ET

- **ET MUVO 6.4** kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.
- **ET MUVO 3.5** kunnen ervaringen, gevoelens, ideeën, fantasieën uiten in spel.

WAT HEB JE NODIG?

- Eventueel rustige achtergrondmuziek met natuurgeluiden (wind, fluiten, storm).
- Doekjes, linten of sjaaltjes om bewegingen van de wind zichtbaar te maken.

AAN DE SLAG!

- **Introductie (kring):**
Vertel dat de wind in het toneelstuk verhalen meebrengt en soms zacht, soms wild is. Vraag: "Hoe blaast de wind vandaag? Kunnen we dat met ons lichaam tonen?"
- **Opwarming:**
Laat kinderen vrij door de ruimte wandelen.
"De wind komt zachtjes ..." → kinderen bewegen heel traag en licht.
"De wind wordt sterker!" → bewegingen sneller en krachtiger.
"Stormwind!" → rennen, groot bewegen, maar zonder botsen.
- Variatie in soorten wind aan de hand van kaartjes (**zie bijlage**)
- **Afsluiter:**
Samen gaan liggen, de wind wordt langzaam weer stil → iedereen ademt rustig uit.

TIPS

Maak het coöperatief en gebruik lange doeken per twee of vier. Laat ze samenwerken om het doek op de wind te laten bewegen.

DE 'WAS'DRAAD

In het verhaal is er sprake van een wasdraad. Een draad met kledij van diegene die er 'waren'. In die kleren hangen vleugjes herinneringen en verhalen. En als de wind juist waait, word je door die vleugjes omringd.

Deze wasdraad wordt een soort 'herinneringsplekje' in de klas. Waar we vorm kunnen geven aan ons gemis. Dit kan gaan over het gemis van een grootouder die overleden is, maar ook over een vriendschap die is beëindigd of een familielid dat verhuisd is ...

DOELEN

ZILL

- **SEgb1** *Gevoelens en behoeften bij zichzelf en anderen beleven, aanvaarden, herkennen en in taal uitdrukken.*
- **MUva3** *Verkennen en onderzoeken van (eenvoudige) constructie- en verbindingstechnieken - oefenen in het maken van collages en assemblages met combinaties van verschillende soorten papier en materialen - oefenen in het textiel verwerken: textiel maché, textielcollage ...*

OD/ET

- **ET MUVO 6.4** *kunnen vertrouwen op hun eigen expressiemogelijkheden en durven hun creatieve uitingen tonen.*
- **ET MM 1.1** *drukken in een niet-conflictgeladen situatie, eigen indrukken, gevoelens, verlangens, gedachten en waarderingen spontaan uit.*

WAT HEB JE NODIG?

- Een touw om doorheen de klas te spannen.
- Sjablonen van kledingstukken op papier (**zie bijlage**).
- Stoffen met verschillende texturen en patronen.
- Scharen.
- Witte knutsellijm.

AAN DE SLAG!

- Start de activiteit met een klasgesprek. Sta stil bij de wasdraad. Wie begrijpt de symboliek? Kledij van iemand die er niet meer IS, maar er wel WAS. Laat hen nadenken over het verspreiden van de herinneringen door de wind, net als de geur van waspoeder aan de wasdraad.
- Over wie willen zij herinneringen ophalen? Wie wordt er gemist? Laat ze zelf aangeven of ze er over willen vertellen of niet.
- Laat de kinderen kiezen uit de verschillende kledingstukken. Waarom kiezen ze specifiek voor dat ene kledingstuk? Doet hen dat denken aan de persoon die ze missen?
- Daarna mogen ze aan de slag met de stofjes. Zijn er kleuren of patronen die bij hun herinneringen passen? Waarom? Uitbundige patronen of eerder ingetogen? Donkere kleuren, lichte kleuren?
- Geef de kledingstukken een plaatsje aan de wasdraad in de klas.

TIPS

Geef de wasdraad in de periode dat hij ophangt de nodig aandacht. In b.v. het bezinnings- of godsdienstmomentje. Geef daar ook de kans om er even over te praten voor wie daar nood aan heeft.

BIJLAGE 1: "DE KRACHT VAN DE WIND"

